

Εορτάζει

στις 26 Ιουνίου εκάστου έτους.

Δαυῖδ συνήφθης τῷ πάλαι Δαυῖδ νέε,

Ἄλλον Γολιάθ σαρκικά κτείνας πάθη.

Ἐκτὴ ἐξεπέρησε πύλας βίου εἰκάδι Δαυΐδ.

Βιογραφία

Ο Ὅσιος Δαβίδ καταγόταν ἀπὸ τὴ βόρεια Μεσοποταμία, που ἦταν μεγάλο μοναστικό κέντρο, καὶ γεννήθηκε περὶ τὸ 450 μ.Χ. Για λόγους που δὲν αναφέρονται ἦλθε στὴ Θεσσαλονίκη μαζί με τὸ μοναχὸ Αδολά. Κατὰ τὸ βιογράφο τους ὁ Ὅσιος εἰσήλθε ἀρχικὰ στὴ μονὴ τῶν Ἀγίων Μαρτύρων Θεοδώρου καὶ Μερκουρίου, ἐπιλεγομένη Κουκουλλιατῶν, τῆς ὁποίας ἡ τοποθεσία προσδιορίζεται «ἐν τῷ ἄρκτικῷ μέρει τῆς πόλεως πλησίον τοῦ τείχους ἐν ᾧ ἔστι τὸ παραπόρτιον τῶν Ἀπροΐτων». Τὸ προσωνύμιον «Κουκουλλιατῶν» ἢ «Κουκουλλατῶν» δηλώνει τοὺς μοναχοὺς που ἔφεραν κουκούλιο, ἴσως κατὰ ἰδιάζοντα τρόπο, ἀν κρίνει κανεὶς ἀπὸ τὶς σωζόμενες ἀπεικονίσεις τοῦ Οσίου, δηλαδὴ ριγμένο στους ὠμούς. Ἡ θέση τῆς μονῆς πρέπει νὰ ἀναζητηθεῖ βορειοανατολικά τῆς Ἀκροπόλεως, ἐκεῖ ὅπου ἀναγνωρίζεται τὸ τοπωνύμιον «Κῆπος τοῦ Προβατᾶ».

Τὰ παραδείγματα τῶν ἁγίων ἀνδρῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἰδιαίτερως τοῦ Προφῆτου καὶ βασιλέως Δαβίδ, ὁ ὁποῖος «τρετῇ χρόνον ῥήτησατο, ἵνα δοθῇ αὐτῷ χρηστότης καὶ παιδεία καὶ σύνεσις», ὠθησαν τὸν Ὅσιο Δαβίδ νὰ αποφασίσῃ νὰ καθίσῃ σὲ δένδρον ἀμυγδαλέας μέχρι ὁ Κύριος νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ τὸ θέλημά Του καὶ νὰ τοῦ χαρίσῃ σύνεση καὶ ταπείνωση. Στὸ τέλος τῆς τριετίας ἐμφανίσθηκε στὸν Ὅσιο Ἄγγελος Κυρίου, ὁ ὁποῖος τὸν διαβεβαίωσε ὅτι εἰσακούσθηκε ἡ παράκλησή του καὶ ἡ δοκιμασία του ὡς δενδρίτου ἀσκητοῦ ἔληξε. Ὁ Ἄγγελος τοῦ εἶπε νὰ κατέλθῃ ἀπὸ τὸ δένδρον καὶ νὰ συνεχίσῃ τὸν ἀσκητικό του βίον σὲ κελὶ αἰνῶν καὶ εὐλογῶν τὸν Θεόν. Ὁ Ὅσιος κοινοποίησε τὴν ὁπτασία αὐτὴ στους μαθητὲς του, ζητώντας τὴ βοήθειά τους γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ κελιοῦ. Ἡ εἶδηση γρήγορα ἐφθάσε στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης Δωρόθεο καὶ σὲ ὅλη τὴν πόλιν.

Ὅταν ὁ αυτοκράτορας Ἰουστινιανὸς με τὴ Νεαρά 11, τοῦ 535 μ.Χ., ἀπέσπασε ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τὶς βόρειες περιοχὲς τοῦ Ἰλλυρικοῦ καὶ ἀνύψωσε τὴν ἰδιαιτέρή του πατρίδα σὲ Ἀρχιεπισκοπή, ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς Νέας Ἰουστινιανῆς, Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης ἦταν ὁ Ἀριστείδης, ὁ ὁποῖος ἀν καὶ ἀποδέχθηκε τὴ μεταβολή, προσπάθησε ὅμως νὰ περισώσει τὴν πολιτικὴ σημασίαν τῆς πόλεως, με τὴν ἐπαναφορὰ τῆς ἐδρας τοῦ ὑπάρχου τοῦ Ἰλλυρικοῦ ἀπὸ τὴν Πρῶτη Ἰουστινιανή στὴ Θεσσαλονίκη. Ἐνῶ ἡ διάσπαση τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως δὲν μείωνε τὴν ἀξίαν τῆς Θεσσαλονίκης, ἡ μετάθεσις τῆς ἐδρας τῆς υπαρχίας συνιστοῦσε σοβαρὸ υποβιβασμὸ τῆς πόλεως. Τὸ αἶτημα λοιπὸν τῶν Θεσσαλονικέων, καθὼς καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ ὑπάρχου Δομνίκου, ἦταν ἡ ἐπαναφορὰ τῆς ἐδρας στὴ Θεσσαλονίκη, ἰδέαν που ἐνστερνίσθηκε με ἐνθουσιασμὸ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀριστείδης. Στὸ σημεῖον αὐτὸ ζητήθηκε ἡ βοήθεια

του Οσίου Δαβίδ για τη μεταφορά του αιτήματος στον Ιουστινιανό, διότι ο Αρχιεπίσκοπος, όπως ο Βίος εξηγεί, δεν μπορούσε «καταλιπεῖν τὴν πόλιν ἀδιοίκητον» και να μεταβεί στην Κωνσταντινούπολη. Εκτός των άλλων όμως, η προτίμηση του Οσίου Δαβίδ δείχνει τη βαρύτητα, αλλά και τις δυσχέρειες που προβλεπόταν ότι θα συναντούσε ένα παρόμοιο αίτημα στον Ιουστινιανό, ο οποίος προσφάτως είχε τιμήσει την ιδιαίτερή του πατρίδα, Πρώτη Ιουστινιανή, με τις έδρες της νέας Αρχιεπισκοπής και της υπαρχίας. Μετά από τόσα χρόνια εγκλεισμού ο Όσιος εμφανίσθηκε για πρώτη φορά στο φως του ήλιου. Η μορφή του είχε αλλάξει. Τα μαλλιά του είχαν μακρύνει μέχρι την οσφύ αυτού και τα γένια του μέχρι τους πόδες του, το δε άγιο πρόσωπό του έλαμπε σαν τις ακτίνες του ήλιου. Συνοδευόμενος από δύο μαθητές του, τον Θεόδωρο και τον Δημήτριο, απέπλευσε προς τη Βασιλεύουσα. Η φήμη όμως του Οσίου είχε προτρέξει. Έτσι, όταν έφθασε εκεί, όλη η Πόλη τον υποδέχθηκε. Η υποδοχή του από τη Θεοδώρα, σύζυγο του Ιουστινιανού, καθώς και οι τιμές και ο σεβασμός της προς το πρόσωπο του Οσίου, προκάλεσαν τον θαυμασμό όλων των παρισταμένων. Η Θεοδώρα κινήθηκε δραστήρια• έτσι, όταν επέστρεψε ο Ιουστινιανός, ο οποίος απουσίαζε σε επίσημες υποχρεώσεις, φρόντισε να προκαταλάβει τη γνώμη του θετικά υπέρ του Οσίου Δαβίδ, με αποτέλεσμα ο αυτοκράτορας να προσκαλέσει τον Όσιο ενώπιον της συγκλήτου. Ο Όσιος παρουσιάσθηκε στη σύγκλητο κατά τρόπο θαυματικό κρατώντας στα χέρια του φωτιά με θυμίαμα που δεν κατέκαιγε τη σάρκα του. Το παράστημα του Οσίου καθώς και το προφανές θαύμα επέβαλε σε όλους κλίμα δέους και κατανύξεως, ώστε ο βασιλέας πρόθυμα ικανοποίησε το αίτημά του με σπουδή.

Κομίζοντας τα αγαθά νέα ο Όσιος απέπλευσε για τη Θεσσαλονίκη, την οποία όμως έμελλε μόνο από μακριά να ξαναδεί, διότι μόλις το πλοίο παρέκαμψε το ακρωτήριο εκείνος παρέδωσε το πνεύμα του στο Θεό. Το γεγονός συνέβη μεταξύ των ετών 535 – 541 μ.Χ.

Η είδηση της αφίξεως του ιερού λειψάνου του Οσίου κάτω από τις συνθήκες αυτές συγκλόνισε ολόκληρη την πόλη της Θεσσαλονίκης. Το σκήνωμα του Οσίου Δαβίδ αρχικά κατατέθηκε στον τόπο, όπου είχαν αποτεθεί παλαιότερα τα ιερά λείψανα των Μαρτύρων Θεοδούλου και Αγαθόποδος, στα δυτικά του λιμανιού. Ο Αρχιεπίσκοπος Αριστείδης με πολλή θλίψη όρισε πάνδημη κηδεία. Το λείψανο του Οσίου ενταφιάσθηκε στη μονή του, των Απροΐτων, σύμφωνα με την επιθυμία του.

Εκατόν πενήντα χρόνια μετά την κοίμηση του Οσίου, περί το 685 – 690 μ.Χ., έγινε μία προσπάθεια για τη διάνοιξη του τάφου, όταν ο ηγούμενος της μονής των Απροΐτων Δημήτριος «ἠθέλησεν ἀπὸ πολλὴν πίστιν λαβεῖν τι μέρος ἐκ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ λειψάνου». Μόλις όμως ξεκίνησε η εργασία αυτή, η πλάκα που κάλυπτε τον

τάφο έσπασε και αυτό θεωρήθηκε ως φανέρωση του θελήματος του Οσίου να μη θιγεί. Το ιερό λείψανο παρέμεινε στην αρχική του θέση μέχρι την εποχή των σταυροφοριών. Κατά την περίοδο της λατινικής κυριαρχίας του μομφερρατικού οίκου στη Θεσσαλονίκη (1204 - 1222 μ.Χ.), το ιερό λείψανο μεταφέρθηκε στην Ιταλία και το 1236 μ.Χ. απαντάται στην Παβία, απ' όπου μεταφέρθηκε στο Μιλάνο, το 1967 μ.Χ.

Τελικά, το σεπτό λείψανο του Οσίου Δαβίδ μεταφέρθηκε στη Θεσσαλονίκη και κατατέθηκε στη βασιλική του Αγίου Δημητρίου στις 16 Σεπτεμβρίου 1978 μ.Χ.

Άπολυτίκιον

Ήχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὡς φοῖνιξ ἐξήνησας, τῶν ἀρετῶν τοὺς καρπούς, ἀσκήσας ὡς ἄσαρκος, ἀμυγδαλῆς ἐν φυτῷ, Δαβὶδ Πάτερ Ὅσιε. Ὅθεν Θεσσαλονίκη, τοῖς ὁσίοις σου πόνοις, χάριν παρὰ Κυρίου, δαψιλῇ καρπουμένη, γεραίρει ὡς μεσίτην σέ, θερμὸν πρὸς τὸν Κύριον.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον

Ήχος πλ. δ΄.

Ἐν σοὶ Πάτερ ἀκριβῶς διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβὼν γὰρ τὸν σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττων ἐδίδασκες, ὑπερορᾷ μὲν σαρκός, παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάλλεται, Ὅσιε Δαυὶδ τὸ πνεῦμά σου.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ήχος πλ. α΄. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Τῇ ἀγάπῃ τοῦ Λόγου Πάτερ πτερούμενος, ἐπὶ τοῦ δένδρου διῆλθες ἀγγελικὴν βιοτήν, καὶ ἐξήνεγκας ἡμῖν καρποὺς τῆς χάριτος· ἐξ ὧν τρυφῶντες νοητῶς, ἐκβοῶμέν σοι πιστῶς, Δαβὶδ Ὅσιων ἀκρότης· μὴ διαλίπης πρεσβεύων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον

Ήχος β΄. Τοὺς ἀσφαλεῖς.

Ὡς μιμητὴν, τῶν οὐρανίων τάξεων, καὶ ἀγαθῶν, τῶν ἐπιγείων πάροικον, ἀπαξίως μακαρίζομεν, σὲ ὦ Δαβὶδ θεομακάριστε· τὸν βίον γὰρ ὡς ἄγγελος ἐτέλεσας, καὶ θείων δωρημάτων κατετρύφησας, ἐξ ὧν καὶ ἡμῖν μετάδος Ὅσιε.

Κάθισμα

Ήχος πλ. δ΄. Τὴν σοφίαν καὶ Λόγον.

Ἐγκρατεία τὰ πάθη τὰ τῆς σαρκός, τῇ ψυχῇ ὑποτάξας Πάτερ σοφέ, ὠράθης μακάριε, μετὰ σώματος Ἄγγελος, καλιὰν δὲ πήξας, ὡς ὄρνις εὐκέλαδος, ἐν φυτῷ εἰς ὕψος, τὸν νοῦν ἀνεπτέρωσας· ὅθεν τῶν θαυμάτων, ἐνεργείας πλουτήσας,

μετῆλθες πρὸς Κύριον, ὃν ἐκ βρέφους ἐπόθησας· διὰ τοῦτο βοῶμέν σοι· Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν παισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Μεγαλυνάριον

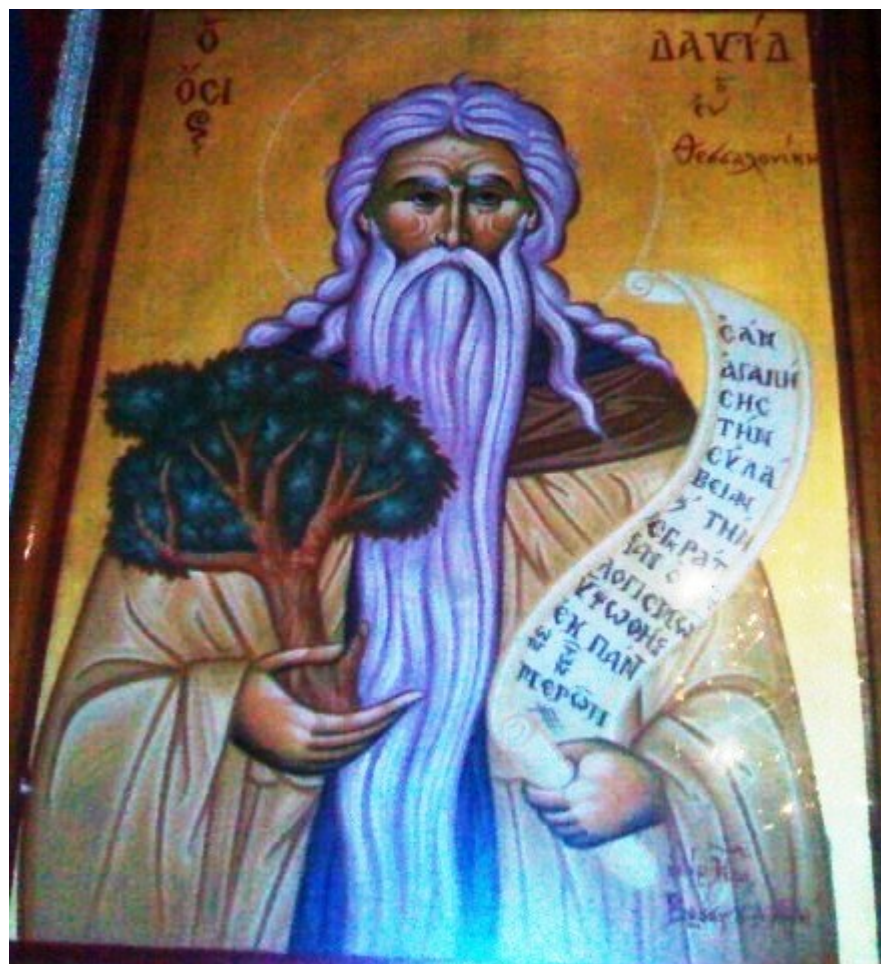
Ἦνεγκας ὡς κλῆμα ἐν τῇ Ἑδέμ, ἐστὼς ὑπὲρ φύσιν, ἐπὶ δένδρου πάτερ Δαβίδ, βότρυας ἡδίστους, ἡθῶν δικαιοσύνης, δι' ὧν ἀεὶ εὐφραίνεις τοὺς σὲ γεραίροντας.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Πηγή: saint.gr